

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

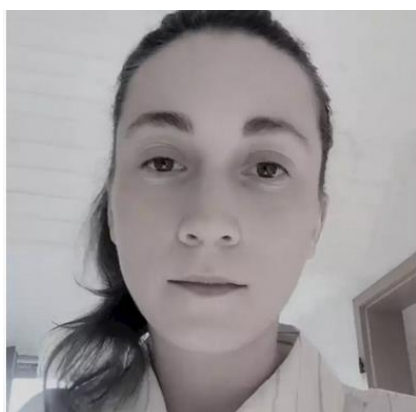
«Економічний розвиток та забезпечення спроможності територій і громад»

Рівень освіти	<u>другий (магістерський)</u>
Спеціальність	<u>Публічне управління та адміністрування</u>
Освітня програма	<u>Публічне управління та адміністрування</u>
Тривалість викладання	<u>2-й семестр, 3 чверть</u>
Кількість кредитів	<u>3 кредити ЄКТС (90 годин)</u>
Заняття:	
лекції:	<u>2 години на тиждень</u>
практичні:	<u>2 години на тиждень</u>
Мова викладання	<u>українська</u>

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»:

Кафедра, що викладає: Державного управління і місцевого самоврядування (ДУМС)

Викладач:

Матвеєва Ольга Юріївна

к.держ.упр, доцент, доцент кафедри

[Персональна сторінка](#)

E-mail: matveieva.o.yu@nmu.one

Контактний тел.

+4917684577418

1. Анотація до курсу

Сучасна економіка являє собою синтез ринкового механізму й елементів державного регулювання. Форми діяльності й міра втручання держави в економічну сферу змінюються з розвитком суспільства, зокрема з ускладненням господарських зв'язків. Війна значно посилює ці зміни на всіх рівнях виникнення і розвитку таких відносин.

Глобалізація світової економіки, що також посилюється під час війни, призводить до посилення ролі громад в економічному розвитку локальних територій та країни. Наше суспільство вже усвідомлює, що розвиток України і перспективи її повоєнного відновлення залежить від можливості та зацікавленості громад займатися місцевим розвитком. Територіальні громади мають перетворитись із об'єкта управління на суб'єкт управління і самостійно забезпечувати свою спроможність.

Важливим завданням підготовки фахівців-управлінців є формування економічного мислення. Саме управлінці з принципово новим економічним мисленням, глибоко обізнані з сучасними економічними проблемами і тенденціями, здатні шукати розумні компроміси між

ринком і державою і формувати ефективну економічну політику є вкрай потрібними в умовах світових глобальних трансформацій, нових викликів.

Важливим є підготовка фахівців, здатних професійно аналізувати, оцінювати та обґрунтовувати управлінські рішення по формуванню та реалізації державної політики щодо економічного та соціального розвитку, галузей та сфер діяльності на національному та місцевому рівнях.

Вивчення дисципліни «Економічний розвиток та забезпечення спроможності територій і громад» спрямоване на формування компетентностей щодо пізнання економічного розвитку держави, її територій і громад, набуття практичних вмінь і навичок щодо застосування законів, принципів, методів, технологій та процедур в управлінні в економічній сфері.

2. Мета та завдання курсу

Мета дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти компетентностей щодо пізнання економічного розвитку держави, її територій і громад, набуття практичних вмінь і навичок щодо застосування законів, принципів, методів, технологій та процедур в управлінні в економічній сфері.

Завдання курсу:

– **знати і розуміти:** термінологію та концептуальні основи економіки та врядування, сучасні концепції економічного розвитку і закономірності формування суспільно-економічних відносин; механізми та інструменти публічного управління розвитком економічних систем на рівні держави, території, громади;

– **вміти:** аналізувати основні показники соціально-економічного розвитку держави, території, громади; застосовувати практичний досвід врядування на мікро- та макроекономічному рівнях, формулювати основні положення урядової політики у сфері економіки, використовувати методи мобілізації фінансових ресурсів у розпорядження держави/територіальної громади.

3. Результати навчання

Дисциплінарні результати навчання:

- знати сучасні концепції формування суспільно-економічних відносин, поняття і закономірності економічного розвитку держави, територій, громад;
- знати методи організації і функціонування економічних систем суспільства і чинники розвитку публічного управління господарськими процесами;
- застосовувати практичний досвід врядування та його результативність на мікро- та макроекономічному рівнях;
- вміти застосовувати методи мобілізації фінансових ресурсів у розпорядження держави/територіальної громади;
- оцінювати механізми та інструменти публічного управління розвитком економічних систем;
- визначати стратегічні пріоритети розвитку економічної системи держави, території;
- розробляти основні положення урядової політики в економічній сфері;
- узагальнювати інформацію про економічні (ділові) цикли розвитку, типи циклів та державне антициклічне регулювання;
- аналізувати основні показники соціально-економічного розвитку держави, території, громади;
- застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід у проектах місцевого економічного розвитку.

4. Структура курсу

Тижні	Тематика занять	Вид занять	Ресурси	Оцінка
1	Вступ до курсу Мета, завдання, результати Політика курсу Навчальні матеріали Система та критерії оцінювання	Лекція	Силабус Презентація курсу Методичні рекомендації Рекомендовані джерела ККР для проведення екзамену	–
	Тема 1. Організація і функціонування економічних систем суспільства і чинники розвитку публічного управління в економічній сфері		Презентація за темою Рекомендовані джерела	–
	Практичне заняття «Механізми та інструменти публічного управління розвитком економічних систем»	Практичне заняття	Презентація за темою Рекомендовані джерела Методичні рекомендації	0-5
2	Тема 2. Механізми та інструменти публічного управління розвитком економічних систем	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела	–
	Практичне заняття «Макроекономічна рівновага та макроекономічна нестабільність»	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	0-5
3	Тема 3. Практичний досвід врядування та його результативність на мікро- та макроекономічному рівнях	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела Спеціалізовані веб-ресурси	–
	Практичне заняття «Економічні аспекти аналізу публічної політики. Аналіз вигід і витрат»	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	0-10
4	Тема 4. Публічні фінанси	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела Спеціалізовані веб-ресурси	–
	Практичне заняття «Публічні фінанси і механізми реалізації державних функцій»	Практичне заняття	Презентація за темою Рекомендовані джерела	0-5
5	Тема 5. Державний бюджет, бюджетний процес і фінансовий менеджмент	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела	–
	Практичне заняття «Державний бюджет, бюджетний процес і фінансовий менеджмент»	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	
6	Тема 6. Забезпечення спроможності територій і громад	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела Спеціалізовані веб-ресурси	–
	Практичне заняття «Забезпечення спроможності територій і громад»	Практичне заняття	Методичні рекомендації Презентації здобувачів	0-5
7	Тема 6. Забезпечення спроможності територій і громад: програмно-проектний підхід	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела Спеціалізовані веб-ресурси	–
	Практичне заняття «Забезпечення спроможності територій і громад з використанням проектно-програмного підходу»	Практичне заняття	Методичні рекомендації Презентації здобувачів	0-10

Тижні	Тематика занять	Вид занять	Ресурси	Оцінка
8	Тема 6. Забезпечення спроможності територій і громад : економічний розвиток та забезпечення спроможності територій і громад» у процесі повоєнного відновлення України	Лекція	Рекомендовані джерела Спеціалізовані веб-ресурси Методичні рекомендації	-
	Публічна презентація результатів виконання командного / індивідуального завдання «Оцінка економічної програми/проєкту Плану відновлення України»	Практичне заняття	MS Teams MS Power Point	0-20
9	Підсумкове тестування	Лекція	MS Forms	0-40
	Підведення підсумків вивчення дисципліни	Практичне заняття	Силабус Анкети у MS Forms Jamboard Mentimeter	-

Командне/індивідуальне завдання «Оцінка економічної програми/проєкту [Плану відновлення України](https://recovery.gov.ua/)» полягає у підготовці та захисті здобувачами вищої освіти творчої роботи у вигляді аналітичної довідки чи дослідницького есе (форму творчої роботи обирає здобувач). Для виконання роботи необхідно обрати програму чи проєкт Плану відновлення України на сайті <https://recovery.gov.ua/>, який пов'язаний із розвитком соціальної, економічної чи господарської діяльності у державі, території, громаді, і зробити його критичний аналіз за запропонованою структурою. Також можна обирати для аналізу місцеві програми та проєкти економічного розвитку.

Результатом цієї роботи є *обґрунтований авторський висновок щодо сильних та слабких сторін, економічної доцільності, перспектив та очікуваних економічних, соціальних і політичних результатів (наслідків) реалізації обраної програми/проєкту.*

Форма проведення: розробка, презентація та захист (відповіді на запитання, загальна дискусія) командного/індивідуального завдання перед аудиторією (для зручності можна, але необов'язково, використовувати MS PowerPoint).

Зміст індивідуального завдання: творча робота у вигляді аналітичної довідки або есе, що презентує результати власного чи командного дослідження обраної програми чи проєкту.

Структура та зміст творчої роботи:

1. Назва обраної для аналізу програми чи проєкту
2. Визначення проблеми, на реалізацію якої спрямовано цю програму чи проєкт:
 - аналіз основних соціально-економічних показників та визначення провідних тенденцій, безпосередньо пов'язаних із зазначеною проблемою;
 - оцінка актуальності розв'язання зазначеної проблеми;
 - обґрунтування доцільності державного втручання в перебіг аналізованих господарських процесів, відносин або явищ;
 - визначення фокус-груп, на які позитивно, негативно чи нейтрально вплине ця програма/проєкт.
3. Опис механізму, який пропонується застосовувати для розв'язання аналізованої проблеми:
 - формулювання суті запропонованого державно-управлінського рішення;
 - аналіз комплексу заходів, пов'язаних з його реалізацією.
4. Аналіз сильних і слабких сторін програми/проєкту:
 - критичний аналіз ідеї та основних завдань.

5. Загальний висновок із наданням власної оцінки.

Для представлення результатів виконання завдання необхідно заповнити відповідний шаблон, який розміщено у застосунку Teams MS Office.

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

На лекційних заняттях обов'язково мати з собою гаджети зі стільниковим інтернетом.

Активованій аккаунт університетської пошти (student.i.p@nmu.one) на Microsoft Office365.

Перевірений доступ з ПК чи мобільного гаджета до застосунків Microsoft Office: Teams, Moodle.

Інстальований на ПК та мобільних гаджетах пакет програм Microsoft Office (Word, Excel, Power Point).

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

Загальні критерії досягнення результатів навчання відповідають описам 7-го кваліфікаційного рівня НРК.

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни **на підставі поточного оцінювання знань** за умови, якщо набрана кількість балів за виконання наскрізного практичного завдання (8 етапів), виконання та публічної презентації результатів командного/індивідуального завдання та поточного тестування, складатиме не менше 60 балів. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Теоретична частина оцінюється за результатами *поточного тестування* під час лекції на шостому тижні (див. табл. розділу 4). Поточний тест складається з 20 тестових запитань двох типів (одна правильна відповідь або декілька правильних з кількох варіантів відповідей), за кожне питання можна отримати від 1 до 4 балів залежно від його складності. Загалом за поточне тестування отримується **максимум 40 балів**.

Практична частина оцінюється за результатами:

– виконання *практичних завдань*, які виконуються під час практичних занять: види завдань та розподіл балів див. у табл. розділу 4; при несвоєчасному виконанні практичних завдань оцінка знижується вдвічі; загалом за виконання практичних завдань отримується максимум 40 балів.

– виконання, *публічної презентації* та захисту (відповіді на запитання, дискусія) результатів командного/індивідуального завдання, зміст якого описано у розділі 4; за результатами публічної презентації отримується максимум 20 балів.

У сумі за практичну частину курсу при поточному оцінюванні отримується **максимум 60 балів**.

Отримані бали за теоретичну частину та практичні роботи додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Розподіл максимальної кількості балів за складовими поточного контролю:

Теоретична частина	Практична частина	Разом
40	60	100

6.3. Критерії оцінювання підсумкової роботи. У випадку якщо здобувач вищої освіти за поточною успішністю отримав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку проводиться **підсумкове оцінювання (екзамен)** під час сесії. Якщо здобувач не здав у письмовій формі виконаних індивідуальних завдань, він отримує незадовільну підсумкову оцінку з дисципліни.

Екзамен проводиться у вигляді комплексної контрольної роботи, яка включає запитання з теоретичної та практичної частини курсу. Білет складається з **20 тестових завдань** із чотирма варіантами відповідей, одна правильна відповідь оцінюється в 3 бали (**разом 60 балів**) та **5 тестових завдань** з практичної частини, кожне з запитань оцінюється максимум у 8 балів (**разом 40 балів**), причому:

- 8 балів – відповідність еталону;
- 6 балів – відповідність еталону з незначними помилками;
- 4 бали – часткова відповідність еталону, питання повністю не розкриті;
- 2 бали – невідповідність еталону, але відповідність темі запитання;
- 0 балів – відповідь не наведена або не відноситься до теми запитання.

Отримані бали за відкриті та закриті тести додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за підсумковою роботою здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

7. Політика курсу

8.1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів) що можуть використовуватися в освітньому процесі. Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням «Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка»:

http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

8.2. Комунікаційна політика.

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на НТУ Microsoft Office та відвідування групи дисципліни у Microsoft Teams.

Рекомендуємо створити профілі та підписатися на сторінку кафедри державного управління і місцевого самоврядування у Facebook: <https://www.facebook.com/kafedra.publicmanagement/>.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота у рамках дисципліни дистанційно у застосунку Microsoft Teams та на корпоративній платформі Moodle (www.do.nmu.org.ua).

Усі письмові запитання до викладача стосовно дисципліни мають надсилатися на університетську електронну пошту або до групи у Microsoft Teams.

8.3. Політика щодо перескладання.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

8.4. Відвідування занять.

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим.

Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності.

Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.

Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи.

Здобувачу вищої освіти, чий стан здоров'я є незадовільним і може вплинути на здоров'я інших здобувачів вищої освіти, буде пропонуватися залишити заняття (така відсутність вважатиметься пропуском з причини хвороби).

Оцінки неможливо отримати під час консультацій або інших додаткових годин спілкування з викладачем. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватися дистанційно - в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

8.5. Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

8.6. Зарахування результатів навчання, які отримані у неформальній освіті. Здобувачі вищої освіти має право на зарахування результатів навчання, які отримані у неформальній освіті, за окремими темами або видами навчальної активності із попереднім погодженням з викладачем дисципліни та гарантом освітньої програми. Визнання результатів здійснюється за наявності відповідних сертифікатів.

8.7. Участь в анкетуванні. Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачам вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (MS Forms). Посилання на форму буде розміщено у Teams курсу. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни.

9. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Шевченко Л. Г. Економіка та врядування : конспект лекцій у слайдах / Л. Г. Шевченко, Т. А. Крушельницька. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2018. 160 сл.
2. Управління фінансовими ресурсами та бюджетом територіальних громад : практич. посіб. / О. Ю. Бобровська, Т. А. Крушельницька, О. Ю. Матвеева, М. М. Трецов, Л. Г. Шевченко ; за заг. ред. Серьогіна С. М. та Т. А. Крушельницької. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2018. 113 с.
3. План відновлення України. Офіс Президента України. 2023. URL: <https://recovery.gov.ua/>
4. Базилевич В. Д. Макроекономіка : підруч. / В. Д. Базилевич, К. С. Базилевич, Л. О. Баластрик ; за ред. В. Д. Базилевича. Київ : Знання, 2008. 744 с.
5. Економічна теорія. Мікроекономіка : підруч. / [В. М. Тарасевич та ін.] ; за ред. В. М. Тарасевича. Київ : Знання, 2012. 134 с.
6. Публічне врядування : навч. посіб. / Л. Ю. Гордієнко, С. В. Лукашев. Харків : ХНЕУ ім. С.Кузнеця, 2015. 388 с.
7. Ткачук І. Г. Державні фінанси : підруч. / І. Г. Ткачук. Івано-Франківськ : Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2015. 510 с.
8. Малиш Н. А. Бюджетно-податкова політика України: навч.-метод. матер. / Н. А. Малиш, Л. В. Ільченко-Сюйва. Київ : НАДУ, 2015. 52 с.
9. Управління стратегічним розвитком об'єднаних територіальних громад: інноваційні підходи та інструменти : монографія / С. М. Серьогін, Ю. П. Шаров, Є. І. Бородін, Н. Т. Гончарук [та ін.] ; за заг. та наук. ред. С. М. Серьогіна, Ю. П. Шарова. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2016. 278 с.

Нормативні документи

1. Методичні рекомендації щодо підготовки проектів, що фінансуватимуться за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад / Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України ; Департамент впровадження пріоритетних проектів регіонального розвитку. Київ : Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, 2018. 20 с. URL: <https://cutt.ly/SV989jI>
2. Національна доповідь «Цілі сталого розвитку: Україна» / Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. 2017. 174 с. URL: http://un.org.ua/images/SDGs_NationalReportUA_Web_1.pdf.
3. Питання Національної ради з відновлення України від наслідків війни : Указ Президента України від 21.04.2022 р. № 266/2022. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/2662022-42225>.
4. Про добровільне об'єднання територіальних громад : закон України №157-VIII від 05 лют. 2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1602-14#Text>.
5. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки : Постанова Кабінету Міністрів України від 5 серп. 2020 р. № 695. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text>.
6. Про затвердження Методики розроблення, проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації регіональних стратегій розвитку та планів заходів з їх реалізації : наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 31 бер. 2016 р. № 79. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0082-19>.
7. Про затвердження Методики формування спроможних територіальних громад : Постанова Кабінету Міністрів України від 08 квіт. 2015 р. № 214. URL: <https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/214-2015-п>.
8. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо формування і реалізації прогнозних та програмних документів соціально-економічного розвитку об'єднаної територіальної

громад : наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30 бер. 2016 № 75. URL: https://cct.com.ua/2016/30.03.2016_75.htm.

9. Про затвердження Національної економічної стратегії на період до 2030 року : Постанова Кабінету Міністрів України від 3.03.2021 р. № 179. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-nacionalnoyi-eko-a179>.

10. Про затвердження Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів : Постанова Кабінету Міністрів від 11.11.2015 р. № 932. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/932-2015-%D0%BF#Text>

11. Про затвердження Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів : Постанова Кабінету Міністрів від 11 лис. 2015 р. № 932. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/932-2015-%D0%BF#Text>.

12. Про схвалення Концепції розвитку цифрових компетентностей та затвердження плану заходів з її реалізації: Розпорядження КМУ від 03 березня 2021 р. № 167-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-shvalennya-koncepciyi-rozvitku-cifrovih-kompetentnostej-ta-zatverdzhennya-planu-zahodiv-z-yiyi-realizaciyi-167-030321>

13. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації: Розпорядження КМУ від 17 січня 2018 р. № 67-р. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80#Text>

14. Про схвалення Стратегії цифрової трансформації соціальної сфери: Розпорядження КМУ від 28 жовтня 2020 р. № 1353-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1353-2020-%D1%80#Text>

15. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року : Указ Президента України від 30.09.2019 р. № 722. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>.

16. Цілі сталого розвитку. United Nations Development Programme : веб-сайт. URL: <https://www.undp.org/uk/ukraine/tsili-staloho-rozvytku> (дата звернення: 07.06.2023).

Додаткові

1. Пovoєнне відновлення України. Нові ринки та цифрові рішення / Н. Шаповал, М. Федосеєнко, О. Грибановський, О. Терещенко // KSE Institute. Дослідження підготовлене за сприяння проєкту Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH. – 2022. – URL: <https://kse.ua/wp-content/uploads/2022/09/Digital-instruments-in-Ukrainian-recovery.pdf>

2. Стан і нові можливості соціально-економічного розвитку Дніпропетровської області : монографія / Бобровська О. Ю., Серьогін С. М., Каховська О. В. [та ін.]; за заг. ред. О. Ю. Бобровської. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2019. 276 с.

3. Крушельницька Т. А. Формування фінансової основи територіальних громад України : теоретичне визначення і аналіз актуального стану : монографія / Т. А. Крушельницька. Riga. Latvia : LAMBERT Academic Publishing RU, 2019. 71 с.

4. Matveieva, O., & Shevchenko, L. (2019). Analysis of the situation and trends in foreign trade of Dnipropetrovsk region: challenges and opportunities for the sustainable regional growth. Public Administration Aspects, 7(9-10), 79-87. URL: <https://doi.org/10.15421/151950>.

5. Шевченко Л. Г., Савостенко Т. О. Напрями запровадження інноваційних інструментів реалізації державної промислової політики в Україні. Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права. Вип. 1(2021). 47–51. URL: <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2021.1>.

6. Матвеева Ольга, Савостенко Тетяна, Шевченко Лілія. Удосконалення підходів щодо поводження з побутовими відходами у напрямі Європейського зеленого курсу. Аспекти публічного управління. Вип. 9(3) (2021). 5 – 12. URL: <https://doi.org/10.15421/152123>.

7. Шевченко Л. Г., Курінний О. В. Джерела системного підходу в методології публічного управління сталим розвитком територій. Публічне адміністрування: теорія та практика: електрон. зб. наук. пр. 2016. Вип. 1(15). 19 с. URL: [http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2016-01\(15\)/7.pdf](http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2016-01(15)/7.pdf).

Інформаційні ресурси

1. DREAM – екосистема управління відбудовою інфраструктури : веб-сайт. Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України. URL: <https://promo.dream.gov.ua/>
2. Sustainable Development Knowledge Platform. URL: <https://sustainabledevelopment.un.org/>
3. The Organisation for Economic Cooperation and Development (OECD). URL: <http://www.oecd.org/>
4. Ukraine Recovery Conference: веб-сайт. URL: <https://ua.unc-international.com/>
5. United Nations Development Programme (UNDP). URL: <https://www.undp.org/content/undp/en/home.html>
6. Асоціація об'єднаних територіальних громад. URL: <https://hromady.org/>
7. Бюджетна Програма «Державний Фонд Регіонального Розвитку» /
8. Всеукраїнська мережа фахівців і практиків з регіонального та місцевого розвитку. URL: <http://regionet.org.ua>
9. Децентралізація дає можливості : офіц. сайт. нац. проєкту. URL: <http://decentralization.gov.ua/>
10. Децентралізація. URL: <http://decentralization.gov.ua>.
11. Міністерство розвитку громад та територій України. URL: <http://www.minregion.gov.ua>.
12. Міністерство розвитку громад та територій України. URL: <https://new.dfrr.minregion.gov.ua/>
13. Міністерство розвитку громад та територій України. URL: <https://www.minregion.gov.ua/>
14. План відновлення України. Відновлення України : веб-сайт. URL: <https://recovery.gov.ua/>
15. Платформа UNITED24: веб-сайт. URL: <https://u24.gov.ua/uk>
16. Програма розвитку ООН. – Україна. URL: <https://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home.html>
17. Ресурсний Центр зі сталого місцевого розвитку. URL: <https://rozvytok.in.ua>.
18. Центр управління знаннями «Ресурсний центр зі сталого місцевого розвитку» / Всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування «Українська асоціація районних та обласних рад» (далі УАРОР). URL: <https://rozvytok.in.ua/>